

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (HISTORY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2024
THIRD SEMESTER
Subject: Modern India (1857 to 1947) (HC22-301)

Date: 17/12/2024

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. Discuss the causes & consequences of the Revolt of 1857.
 2. Give an account of the contribution of Lokmanya Tilak to Indian freedom movement.
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. Critically examine the rise & growth of social reform movement in India. What effect it had on Indian society?
 2. Describe the events leading to the formation of Indian National Congress.
 3. Examine the various factors responsible for the rise of extremism in the Indian National Congress.
 4. Give an account of the contribution of Mahatma Gandhi in making national movement into mass movement.
 5. Critically examine the rise and growth of Muslim league.
 6. Explain the philosophy of the revolutionaries. What role did they play in freedom movement?
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
- a) Raja Ram Mohan Roy
 - b) Drain of Wealth
 - c) Moderates
 - d) Deccan Riots

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. १८५७ च्या उठावाची कारणे आणि परिणामांची चर्चा करा.
 २. भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीतील लोकमान्य टिळकांच्या योगदानाचा आढावा घ्या.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. भारतातील सामाजिक चळवळीच्या उदय आणि विकासाचे टीकात्मक परीक्षण करा. त्याचा भारतीय समाजावर कसा परिणाम झाला?
 २. भारतीय राष्ट्रीय सभेच्या स्थापनेमागील प्रमुख घटनांचा आढावा घ्या.
 ३. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसमध्ये जहालवाद कोणत्या कारणानी वाढीस लागला त्याचे परीक्षण करा.
 ४. राष्ट्रीय चळवळीचे जनतेच्या चळवळीत रूपांतर करण्यातील महात्मा गांधीच्या योगदानाचा आढावा घ्या.
 ५. मुस्लिम लीगच्या उगमाची व वृद्धीच्या कारणांची टीकात्मक चर्चा करा.
 ६. क्रांतीकारकांचे तत्त्वज्ञान सांगून त्यांनी भारताच्या स्वातंत्र्य चळवळीत दिलेले योगदान स्पष्ट करा.
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- अ) राजा राम मोहन रॉय
 - ब) लोकमान्य टिळकांचा चतुःसूत्री कार्यक्रम
 - क) मवाळवादी
 - ड) दख्खनचे दंगे